

Qishloq hayoti

2010 йил йили

Баркамол авлод

Қишлоқ ҳаёти

ISSN 2010-7021

Ўзбекистон Республикаси ијтимоий-иқтисодий газетаси

www.qishloqhayoti.uz

2010-ЙИЛ 8-ИЮН, СЕШАНБА, 67 (7684) - сон

1974-йил 1-январдан чиқа бoshлаган
Баҳоли келтирилган нархда.

Эришилган натижанинг асосий омили соҳага қаратилган эътибор ва ишлаб чиқаришга замонавий технологиянинг жорий этилганидир. Китоб туманидаги уруелик цехи учун янги линия келтирилди. Айни пайтда монтаж ишлари бошлаб юборилди.

Чироқчи туманида Ўтамали деган қишлоқ бор. Бир вақтлар яйдоқ чўл ҳисобланган бу қишлоқни бугунги кунда кўпчилик яхши билади. Маълумки, ҳар бир кент, овул ўзига хос табиати, иқлими, касб-кори, етиштирилган маҳсулоти ёки хунармандчилиги билан ажралиб туради. Ўтамали эса эртапишар тарвузи билан танилган қишлоқ. Плёнқа остида тарвуз етиштиришнинг ҳадисини олган, десак ҳам бўлади бу қишлоқ аҳолисина.

Халқаро футбол федерациялари ассоциацияси (ФИФА) ўзбекистонлик Равшан Эрматовни Жанубий Африка Республикасида бўлиб ўтадиган футбол бўйича жаҳон чемпионатининг илк учрашуви — мезбонлар ЖАР ва Мексика ўртасидаги беллашувга бош ҳакам этиб тайинлади.

Наманган Вилояти

ЎРИМ-ЙИГИМ МАСЪУЛИЯТИ

Мавсумда муваффақиятга эришиш пухта ҳозирликка боғлиқ

Учкўрғон туманидаги "Етти мўъжиза ХРБАА" фермер хўжалигининг экин майдонлари Яшиқобод муқобил машина-трактор парк ҳудудида жойлашган. Фермер хўжалигига Акмалжон Холиқов бошчилик қилади.

Акмалжон билан бугдойзордаги манзарани кўздан кечиришимиз. Бугдой бошоқлари мўл ҳосилдан далолат бериб, кўзни қувонтиради. Бу сувчилар Абдувоҳид Жалилов, Хурсандбой Жабборов, фермер хўжалиги аъзолари Замира Мирзараҳимова,

Махбуба Шукурова, Замира Жўраеваларнинг фидокорона меҳнат маҳсули. Айни пайтда туман машина-трактор паркида 19 та юқори унумли галла ўриш комбайнлари ўрим-йигим мавсумига шай қилиб қўйилган. Туман бўйича 13 та галла ўриш отрядлари

ташкил этилган. Ҳар бир отряд таркибига ўн беш нафардан аъзо бirkитилган бўлиб, улар галла ўрим мавсумини юксак савияда, ишчанлик руҳида ўтказишга пухта ҳозирлик қўришган. Ўриб, янчилган галлани пешмапеш ташишга 80 дан ортиқ юк машиналари ва бошқа транспорт воситалари жалб этилади. Галла ўримига иштирок этадиган ҳар бир кишининг манфаатдорлигига алоҳида эътибор берилади.

Маъмур МУСУЛМОНОВ олган сурат.

Анқужон Вилояти

Маълумки, жорий йилнинг 26-27 май кунлари Президент Ислам Каримов Анқужон вилоятида бўлиб, ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан яқиндан танишди. Ташриф давомида вилоят маркази ҳамда қишлоқларда замон талабларига мос инфратузилмани яратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

«Биздан озод ва обод Ватан қолсин!»

Президентимизнинг ушбу сўзлари ҳар бир юрдошимизни бунёдкорликка чорламоқда

Чўнончи, Анқужон шаҳридаги "Ўзбекистон", "Мустақиллик", Бобур номи шўх кўчаларда намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилаётган иншоотлар ўзига хослиги билан эътиборни жалб этади. Шунингдек, замонавий ва миллий меъморилик аъёнлари уйғунлашган "Ешлар" саройи, "Болалар шаҳарчаси", "Футбол академияси" каби иншоотлар салобати ва кўркамлиги билан ажралиб турибди.

Президентимизнинг 2009 йил 3 августдаги "Қишлоқ жойларда уй-жой қурилиши кўламини кенгайтиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори асосида Шаҳрихон, Асака, Олтинкўл туманларида янгидан қурилган 60 та уй эгаларига топширилди. Шу кунларда қишлоқларда намунавий лойиҳа асосида 620 та уй-жой қурилиши жадаллик билан бораётди.

Турар-жойлар билан бирга хизмат кўрсатиш шохобчалари ҳам бунёд этилмоқда. Энг муҳими хунармандчилик ва замонавий технологияда хизмат кўрсатиш уйғунлигига эришилиб, янги-янги иш ўринлари яратилапти.

Қўрбощимиз Анқужонга ташрифи чоғида мутасаддилар ва фаоллар эътиборини юрт ободлигини янада яхшилашга қаратди. Ана шу тавсиялар доирасида Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ҳамда вилоят ҳокимлиги ҳамкорлигида "Анқужон вилоятида хизматлар кўрсатиш соҳаси ва сервис объектлари билан биргаликда яқка тартибда уй-жой қурилиш тажрибаси" мавзусида республика семинари ўз иштини бошлади. Вилоят ҳокими А.Усмонов семинар қатнашчиларини Анқужонга ташрифи билан қутлар экан, айни вазифаларнинг ижросини таъминлаш бўйича олиб борилаётган кенг қўламадаги тадбирлар ҳақида ахборот берди. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси раисининг ўринбосари А.Тўхтаев, Архитекторлар уюшмаси раиси ўринбосари Б.Усмоновлар кун тартибига қўйилган масалалар бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Семинар қатнашчилари 2 кун давомида фойдаланишга топширилган бинолар ҳамда қурилиш давом этаётган объектлар билан танишди.

Қобилжон АСКАРОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

ЙИЛНИНГ ИЛК БАРАКАЛИ ХИРМОНИ

ҚАШҚАДАРЁлик пиллачилар 2800 тоннадан зиёд пилла хирмони бунёд этишди. Маълумотларга кўра, 52 минг қути қурт уруғининг ҳар биридан ўртача 54 килограммдан ҳосил олинди.

Бу муваффақиятга Қарши, Косон, Шаҳрисабз, Яққабғ, Қамаш, Китоб туманларининг "қумуш тола" ижодкорлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Шаҳрисабз туманидаги "Умида она", "Муртозо ўғли Жонибек", "Ботир қизи Ойимхон", "Тиловоқобилов Ғолиб", Китоб туманидаги "Фармон Туробов", "Севара Шерова", "Темиров Олим Норинович", Қамаш туманидаги "Мўмин ариқ", "Хуррам ота", "Хўжабод" фермер хўжалиқларида ҳар қути қурт уруғидан ўртача 55-60 килограмм ҳосил олинди. Ютуқлар кўламининг кенгайишида озуқа базасини мустаҳкамлаш ҳамда пиллачилар меҳнатини рағбатлантириш муҳим омил бўлди.

Хусан ТЕМИРОВ

НАВОЙлик пиллачилар бу йил ҳар қачонгидан ҳам уюшқоқлик билан меҳнат қилишди. Улар 16600 қути қурт уруғини парваришлаб, кўнгалдагидек ҳосил олишга муваффақ бўлишди — 956 тонна "қумуш тола" хирмони бунёд этилди.

Ушбу муваффақиятга Кармана туманидаги "Истиқбол", "Сардор", "Қаҳрамон", Қонимех туманидаги "Учкун Норкул ўғли", "Орзу", Навбахор туманидаги "Бўғам", "Сафо", Қизилтепа туманидаги "Муроджон Муслимов", "Қўқор", "Анзират ташаббуси" каби фермер хўжалиқлари пиллачилари муносиб ҳисса қўшдилар. Фермер хўжалиқларида пилла топшириш давом этган ҳолда етиштирилган ҳосил "Силвер-Силк" Ўзбекистон-Америка қўшма корхонасига қайта ишлаш учун жўнатилмоқда.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ

Сурғарё Вилояти

Халқ истеъмоли маҳсулотлари ярмаркаси

Вилоятда бўлиб ўтган икки кунлик саноат ярмаркасида ҳудудда фаолият кўрсатаётган эрликка яқин йирик ва кичик саноат-савдо корхоналари, микрофирмалар ўз маҳсулотлари билан иштирок этдилар.

Президентимизнинг 2009 йил 1 декабрдаги "Саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштиришни чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғриси-

да"ги қарори саноат корхоналари томонидан маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришда муҳим дастуриламал вазифасини ўтаётди. Чўнончи, 2010 йилнинг биринчи чорагида вилоятда 98,7 миллиард сўмлик саноат маҳсулотла-

ри ишлаб чиқарилганлиги ҳам бунинг яққол исботидир. "Гулистонэкстракт", "Оқолтундон", "Ховосдон", "Сирдарёвино" акциядорлик жамиятлари, "Саруна текстил" қўшма корхонаси, 6 та ёрдамчи саноат корхоналари ва 83 та кичик бизнес субъектлари томонидан шу йилнинг биринчи чорагида 36,1 миллиард сўмлик халқ истеъмоли моллари, 30 миллиард сўмлик озиқ-овқат маҳсу-

лотлари ишлаб чиқарилди. Ярмаркада маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналар ўз маҳсулотларини сотиш, икки бозорни тўлдирish бўйича ишончли ҳамкорлар топиб, аъзо шартномалар туздилар. Аънавий тарзда ўтказиб келинаётган ҳудудий саноат ярмаркаси йирик саноат корхоналари, кичик бизнес субъектлари ўртасида алоқаларни яхшилаш, импорт ўрнини босувчи, рақобатбардор маҳсулотлар ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш имконини беради.

Бозорбой БЕКМУРДОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 7 июнь кунин Оқсаройда Россия Федерацияси Президентининг Қирғизистон Республикаси билан муносабатларни ривожлантириш бўйича махсус вакили Владимир Рушайлонин қабул қилди.

Учрашувда минтақадаги вазият ривожига, ШХТ ҳамда минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш бўйича бошқа халқаро тузилмалар доирасидаги ҳамкорликка доир, шунингдек, томонларни қизиқтирган масалалар юзасидан фикр алмашилди.

(ЎЗА)

Тошкент шаҳрида 10-11 июнь кунлари Шанхай ҳамкорлик ташкилоти (ШХТ) Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтади. Саммит очилиши олдида кенг қўламли тайёргарлик ишлари амалга оширилди.

МАТБУОТ МАРКАЗИ АНЖУМАНГА ТАЙЁР

Саммитнинг бош форумини ёритишда Хитой, Россия, Қозғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркменистон, Афғонистон, Ҳиндистон, Покистон, Эрон, Мўғулистоннинг турли оммавий ахборот воситаларидан уч юзга яқин вакил, қарийб 200 нафар маҳаллий журналист қатнашади.

ШХТнинг халқаро майдондаги аҳамияти ва нуфузи юксалиб, фаолияти самарадорлиги изчил ошиб бораётгани жаҳонда катта қизиқиш уйғотмоқда. Тошкент саммитини нафақат мазкур ташкилотга аъзо, қўзатувчи, меҳмон сифатида таклиф

этилган давлатлар, балки кўплаб бошқа мамлакатларнинг оммавий ахборот воситалари, нуфузли халқаро нашрлар, йирик ахборот агентликлари ва телеканаллар вакиллари ҳам ёритиб бориш истагини билдиргани бунинг далилидир.

Саммит доирасидаги тадбирларни кенг, сифатли ва тезкор ёритиш учун "Ўзэкспомарказ"да барча қўлайликларга эга халқаро матбуот маркази ташкил этилди. Саммит кунлари журналистлар иш олиб борадиган ушбу марказ энг юксак талабларга жавоб берадиган замонавий техника —

электрон намоиш стендлари, Set-top-box, оптик-толали ва мобиль алоқа воситалари билан жиҳозланган. Давлат раҳбарлари кенгашининг мажлиси ва саммитнинг бошқа тадбирларидан хост-бродкастинг шаклида телевизион трансляция ташкил қилинади, ЎЗА томонидан ШХТ форумининг асосий воқеалари фото-хостинг очилади.

Марказда саммит арасида ва анжуман бўлиб ўтадиган кунлар журналистларнинг тўлақонли ва самарали фаолият кўрсатиши учун барча зарур шароитлар яратилган.

(ЎЗА)

Тошкент Вилояти

ЭМЛАШ — ИШОНЧЛИ ҲИМОЯ ВОСИТАСИ

Мамлакатимизда болалар учун хавфли ҳисобланган полиомелитга қарши эмлаш ишлари режали асосда ўтказилмоқда.

Жорий йилнинг 17-23 май кунлари бўлиб ўтган эмлашнинг биринчи босқичида мамлакатимизда 5 ёшгача бўлган барча болалар — 2 миллион 890 минг нафарга яқин ўғил-қиз эмланган бўлса, 7-13 июнь кунлари ўтказиладиган иккинчи босқичда ҳам уларнинг ҳаммаси яна эмланади. Эмлашнинг такроран ўтказилиши полиовирус юқинининг олдини олиб, болаларда мазкур касалликка қарши мустаҳкам иммунитет пайдо бўлишига ёрдам беради.

Иккинчи босқичда ҳам Тошкент вилоятида 5 ёшгача бўлган 300 минг нафарга яқин бола эмланади. Ташкил этилган 800 дан ортиқ эмлаш бригадаларига мингдан ортиқ ма-лакали шифокорлар бириктирилган. Шунингдек, 679 эмлаш пунктининг уч юздан ортиғи бевосита боғчаларда иш олиб боради.

Вилоятнинг чекка ҳудудлари учун тўртта мобиль бригада тузилган. Олинган уч юз минг вакцина эмлаш жараёнига жалб қилинган барча даволаш-профилактика муассасалари, қишлоқ врачлик пунктларига етказиб берилди.

Тошкент тумани тиббиёт бирлашмасида полиомелитга қарши Миллий эмлаш кунларининг иккинчи босқичи бош-ланишига бағишланган тадбир бўлиб ўтди.

Qishloq hayoti
Қишлоқ ҳаёти

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Қишлоқ ва сув хўжалиги, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ҳамда истеъмол товарлари масалалари комплекси таркибидagi ҳамда шу йўналишдаги вазирлик ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги,
"Ерғодезказдастр", Табиатни муҳофаза қилиш Давлат қўмиталари,
"Ўздонмаҳсулот", "Ўзкимёсаноат", "Ўзагрорсуғурта", "Ўзвиносаноат-холдинг",
"Ўзбекенгилсаноат", "Ўзқишлоқхўжаликмашлизинг" компаниялари, "Ўзпахтасаноат",
"Ёғ-мой ва озиқ-овқат саноати", Ўзбекистон фермер хўжаликлари, "Ўзагрорсервис",
"Ўзғўштасаноат" уюшмалари, "Агробанк", "Қишлоқ қурилиш банк", Халқ банки,
"Гидрометеорология" бош бошқармаси, Агрорсаноат ходимлари касба уюшмаси
Марказий кенгаши, "Ўздавдонинспекция", "Сифат" маркази

Қашқадарё Вилояти

ЎТАМАЛИНИНГ ЭРТАПИШАР ТАРВУЗЛАРИ

ёки тарвуз етиштиришда янгилик яратиб, қишлоқдошларини ҳам бойитаётган йигит

Қашқадарё вилояти Чироқчи туманида Ўтамали деган қишлоқ бор. Бир вақтлар яёдоқ чўл ҳисобланган бу қишлоқни бугунги кунда кўпчилик яхши билади. Маълумки, ҳар бир кент, овул ўзига хос табиати, иқлими, касб-кори, етиштирадиган маҳсулоти ёки ҳунармандчилиги билан ажралиб туради. Ўтамали эса эртапишар тарвузи билан танилган қишлоқ. Плёнқа остида тарвуз етиштиришнинг ҳадисини олган, десак ҳам бўлади бу қишлоқ аҳолисини.

Қишлоқ фуқаролари йигини раиси Расул Тураевдан тарвуз етиштиришнинг сирлари ҳақида сўраганимизда, у киши Улугбек Жуманазаровга учрашишимизни маслаҳат берди. Чунки тарвуз етиштиришда Улугбекдан ўтадигани йўқ экан. "Улугбек тарвузининг устаси" дейишар экан одамлар. Унинг полиз майдонида бўлиб, одамларнинг гапи ростлигига гувоҳ бўлди. Май ойининг дастлабки кунларидаёқ пишиб етилган, ўртача 8-10 килограмм тош босадиган тарвузларни кўриб, кўзингиз кўнаёди. Қизғин, ҳар бир тарвуз палягининг орасига биттадан булғор қалампирни қадалган. Уларнинг ҳосили

тарвузникидан-да зиёд. Ажабланганимизни кўриб, Улугбек жимлайиб қўйди:

— Бу янгича усул. Сизнинг тилингизда янги технология, — дейди кулиб.

Улугбек Жуманазаровнинг касби муҳандис-технолог. Бухоро озиқ-овқат саноати технологиялари институти татқиқотида. Қандай қилиб "тарвузчи" бўлиб қолганини сўраганимизда у шундай деди:

— Институти битириб, қишлоғимизда ўқитувчилик қила бошладим. Билдимки, мenden педагог чиқмайди, бунинг устига мутахассис эмасман. Бир оз муддат ишсиз

юрдим. Фақат ўйлашман: нимадир қилишим керак. Бирдан ҳаёлимга "лон" этиб тарвуз экиш фикри келиб қолса денг. Беихтиёр қувониб кетдим. Ўйда боқилаётган ҳўкизни сотдим-у. Тошкентдан плёнқа олиб келдим. Дадам раҳматли бу ишимни маъқул кўрмаган эди. Чунки ҳали ҳеч ким тарвуз сотиб, ҳўкиз ололган

эмас эди. Мен эса тарвуз учун ҳўкизни сотиб ўтирибман. Таваккал қилдим. Бир гектар ерни ижарага олиб, плёнқа остига тарвуз экдим. Ҳамқишлоқларим ҳам баъзан ошора,

баъзида орқаваротдан устимдан кулиб юришди. Янги ер эмасми, ҳосил шунақа зўр бўлдики, тарвуз сотиб, бир йўла 8 бош ҳўкиз олиб боғладим. Бу 1994 йилнинг гапи. Ўша ҳўкизларим кейинги йиллардаги деҳқончилигимга замин бўлди. Ҳозир кўрапсиз Ўтамалида тарвуз экмаган хонадон йўқ. Баъзан ўйлаб қоламан, қишлоғимиз асосан янтоқзор эди. Унда-бунда лалми тарвуз-қовун экиларди, холос. Бугун-чи? Маънари бу тунлай ўзгача. Одамлар жўшқинлик, яратувчанлик ҳўси билан яшамокда. Кўтаринки кайфият билан меҳнат қилмокда. Истиклолсиз бундай яратувчанлик, ободончилик ишлари бўлиши мумкинмиди? Асло йўқ! Бундай хайрли ўзгаришлар, аввало, Мустақиллик туфайли. Шу кўнларга етганимизга шўрона айтман.

Аваллида Улугбекнинг экин майдонини кўриб, кўзимиз қувонган бўлса, суҳбатини тинглаб, дилимиз йиради. Маърифатли деҳқоннинг

сўзлари маънили, таъсирчан эди.

Бу камтарин инсоннинг бир қўли меҳнатда бўлса, бир қўли савобда эканини ҳам таниш-билишларидан эшитдик. Қишлоғининг каму кўстига қарашиб турувчи, ҳўжатамд биродарларидан ёрдамни аймайдиган, меҳнаткаш йигитдан ҳамма хурсанд. Раҳматли отаси Ражаб ака Жуманазаров ҳам ветеринар врач сифатида умрининг охиригача элнинг хизматида бўлган экан. Ўғилларининг ҳалол меҳнати орқали ҳаж зиёратини адо этишга муяссар бўлибди.

Улугбек укалари, беш нафар фарзанди билан биргаликда тинмай меҳнат қилади. Биланларини бошқаларга ҳам ўргатади, дейди қишлоқ одамлари. Саҳоват ортида барча бўлишини англаган юзлаб, минглаб улугбеклар бор бу юртда. Шунинг учун ҳам келажакимиз буюк, турмушимиз янада фаровон бўлишига асло шубҳа йўқ.

Юсуф ЗИЁДОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

● Интилиш

Қурғарё Вилояти

ФИЛИАЛ ЯНГИ УЙЛАР АСОСЧИСИ

Янгиер шаҳри Сирдарё вилоятининг ўзига хос ҳўдудларидан бири. Бу ерда кейинги йилларда олиб борилаётган кенг қўламдаги бунёдкорлик, ободончилик ишлари эътиборга сазовор. Хўсусан, шаҳар марказида қад ростлаган маданий-маиший бинолар, таълим ва шифо масканлари, равои йўллар завоқингизини оширади. Шаҳарда кичик бизнес ва хўсусий табдиркорликка катта эътибор қаратилмоқда.

Мисол учун "Қишлоқ қурилиш банк"нинг Янгиер шаҳри филиали бугунги кунда 1020 нафар миқозга намунали хизмат кўрсатиб келмоқда. "Жаҳонгир Ҳикматулло", "Анвар нон" маъсулйиат қишлоғида жамияти ҳамда "Шодлик эр" хўсусий корхоналари банкнинг энг ишончли миқозларидан ҳисобланади. Улар банк ажратган кредитлардан самарали фойдаланишмоқда. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлари эса харидориги. Кейинги йилларда чет эллик ҳамкорлар иштирокидаги 2 та қўшма корхона ҳам иш бошлади. Бу ҳам шаҳар ижтимоий-

иқтисодий ҳаётида ислохотлар ўз самарасини бераётганидан далолат.

— Бугун табдиркорлик қиламан, юртим равнақиға ҳисса қўшаман, оилам тўқислигини таъминлайман, деган одамга барча имкониятлар ашиги очик, — дейди "Қишлоқ қурилиш банк"нинг Янгиер шаҳри филиали бошлиғи Фаррух Сулаймонов. — Кейинги йилларда Президентимизнинг ташаббуси билан қишлоқларимизнинг чиройи тўбдан ўзгарди. Хизмат кўрсатиш доираси ҳам кенгайди. Ховос туманининг Чаманзор массивида намунавий лойиҳалар асосида-

ги 15 та уй-жой қурилиши бошлаб юборилди. Бу мақсад учун 565 миллион сўм миқдорда кредит ажратилди. 4 хонали, замонавий типдаги турар-жойларни қуриш "Бахтқурилиш Янгиер" хўсусий корхонаси бунёдкорлари зиммасига юклатилди.

Ушбу шинам ва қўлай уйлар аҳолига манзур бўлмоқда. Банкимиз бундан ташқари кичик ва ўрта бизнесни қўллаб-қувватлаш ҳамда бошқа мақсадлар учун ҳам етарли миқдорда кредит ажратмоқда.

Албатта, бундай ўзгаришлар қаторида шаҳарда ёш авлод келажакига алоҳида эътибор қаратилётганини ҳам айтиб ўтиш жоиз. Ёўмладан, шаҳар халқ таълими бўлимига қарашли 10 та мактаб ҳамда 10 дан ошик мактабгача таълим муассасалари ҳам ўғил-қизларни таълим олишлари учун барча зарур шарт-шароитларга эга.

Шаҳар халқ таълими бўлими мудир Ойбек Ариповнинг алоҳида эъти-

роф этишича, барча зиё масканлари қўшида ёзги таътилни мароқли ва мазмунли ўтказишлари учун оромгоҳлар ташкил этилади. Кундалик дарсларни ўзлаштирган, тарбияли ўғил-қизларга вилоят ҳўкимининг махсус стипендияси белгиланди. Кейинги вақтда бундай стипендия соҳиблари сафи янгиерликлар орасида тобора кўпайиб бормоқда. Зиё масканлари замонавий, сўнгги русумдаги компьютер техникалари билан таъминланган. Республикада ўтказилаётган спорт муسابакаларида совриндор бўлиб қайтавган ўғил-қизларнинг кўпчилиги барчани қувонтиради.

Янгиер чўл бағрида барпо этилган сўлим шаҳар. Бу ерда истикомат қилаётган турли миллат ва элат фарзандлари юртини обод қилиш, шаҳарнинг эртанги равнақи учун муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Улугбек ЖУМАЕВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Дуккакли дон экинлари:

ОВҚАТНИ ОҚСИЛГА, ЕРНИ АЗОТГА БОЙИТАДИ

аммо уларни ҳам касаллик ва зараркунандалардан ҳимоялаш керак

Озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтиришда, дастурхонимиз тўқинлигига дуккакли дон экинларининг катта ҳиссаси бор. Бу уларнинг дони таркибида 20-30 фоиз оқсил борлиги билан изоҳланади.

Шунингдек, ушбу экинлар тупроқ унумдорлигини оширишда ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Яъни дуккакли экинлар илдиридаги туганаклар ҳаводан ўзлаштирилган азотни сақлайди. Маълумотларга кўра, ушбу экин бир гектар майдонда 50-100 килограмм ҳаво азотини тўплаш экан. Дуккакли дон экинларининг яхши ривожланган илдири тизими ернинг чўқур қатламларидаги минерал моддаларни ўзлаштириб, юқори қатламни бойитади. Бундан ташқари, қўқат, ловия, мош ва люпиннинг илдири қўйин эрийдиган фосфорли бирикмаларни ўзлаштира олади.

Юртимизда ушбу экинлар кўп экилади. Уни айникса, иккинчи экин сифатида галлазорлардан ҳосил йиғиб олинган, экин мумкин. Ушбу ўсимликлар сувга талабчан эмас. Демакки, улар майдонини лалми ерларда кенгайтириш мумкин. Ушбу экинлар майдони кенгайган сари ўзига хос муаммолари ҳам юзга келаётади. Яъни ҳосилдорлик қўзғалган даражага етмайпти. Бунинг асосий сабабларидан бири ўсимликнинг касаллик ва зараркунандалардан азият чекаётганидир.

Ўзбекистон ўсимликларни ҳимоя қилиш

илмий-тадқиқот институти ходимлари дуккакли дон экинлари касалликларини аниқлаш мақсадида Жиззах ва Тошкент вилоятлари далаларида изланишлар олиб борди.

Лаборатория шароитида Т. Хўрақов ва В. Мельник усулида олинган намуналар асосида касаллик ва замбуруғ турлари ўрганилди. Натижаларга кўра, нўхатда аскохитоз, фузариоз ва ун шўдринг, мошда илдири чиршиш, ун шўдринг, ловияда эса ун шўдринг, занг ва бактериоз касалликлари борлиги аниқланди. Булардан ташқари, ушбу экинларда вирусли касалликлар, масалан, мошда мозаикаси, ловияда оддий ва сариқ мозаикаси, нўхатда оддий мозаикаси вирусли касаллиги борлиги маълум бўлди.

Демак, олдимизда турган ва-зифалардан бири деҳқонлар билан ҳамкорликда дуккакли дон экинларининг касалликларига қарши изланишлар олиб бориш, биологик ва кимёвий кураш чораларини қуриш. Ўйлашимизки, бу борадаги изланишларимиз мазкур экинлар ҳосилдорлигини оширишда қўл келади.

Пўлат ОРТИҚБОВЕ, Ўзбекистон ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти лаборатория мудир.

Жалил РАҲМОНОВ, институт илмий ходими.

Омонатдаги маблағингиз ўн карра орғишини хоҳлайсизми? Марҳамат!

Давлат-тижорат Халқ банки

Сизга янги "Жамғарма" ютуқли, жамғарилувчи омонатини тақлиф этади.

Омонат бўйича фоиз даромадлари билан бирга, ўтказиладиган ютуқлар тиражлари натижасига кўра 110 та пул ютуқларидан бирининг соҳиби бўлишингиз мумкин. Ютуқлар таркиби омонат қолдигининг 10 %,20%, 30%, 50%, 100%, 200%, 500% ҳамда 1000 % миқдориде белгиланади. Ютуқлар тиражи жорий йил декабрь ойининг иккинчи декадасида ўтказилади.

ҲАМ ДАРОМАД, ҲАМ ИМКОНИАТ!

ХАЛҚ БАНКИ — СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ!

Кўшимча маълумотларни 150-12-91 телефони орқали олишингиз мумкин.

"Ўзкимёсаноат" корхоналарида

Қишлоқ ҳўжалигида ҳосилдорликни оширишда минерал ўғитлар, жўмладан, азотли ўғитлар муҳим аҳамиятга эга. Энг кўп тарқалган азотли ўғитлардан бири аммоний сульфатдир. У билан ишлов берилган экинлар, хўсусан, кузги бўғдой, пахта, картошка, чой каби экинлардан мўл ҳосил олинади. Ушбу ўғит, айникса, шўлига самарали таъсир кўрсатади. Аммоний сульфат минерал ўғити таркибида 21 фоиз азот, 24 фоиз олтингургорт бор.

Ҳосил сифати — асосий мезон

Экинга аммоний сульфат ўғити билан ишлов бериш ана шу тамойилга хизмат қилади

Тўпланган тажрибалар ва илмий таҳлиллар шўни кўрсатмоқдаки, донли экинларда тез-тез олтингургорт танқислиги белгилари пайдо бўлади. Аммо бу ишлаб чиқариш шароитида азот танқислиги деб тушунилмоқда. Арпа ва бўғдойда ўтказилган тажрибалардан аниқланишича, олтингургорт танқислиги вегетация даврида фотосинтез жараёнини сўсайтиради. Бу эса, энг аввало, доннинг сифатига салбий таъсир этади.

Таъкидлаганимиздек, олтингургорт танқислиги азот танқислиги белгилари билан ўхшаш. Яъни азот танқислиги бўлганда ўсимлик ривожига сўсайди, баргларининг ўлчамини кичради, посяи узаяди. Олтингургорт танқислигида эса барглар қуримайди, лекин рангизланади. Айни шу хўсусият ҳар иккала элементни ўзида жамлаган аммоний сульфат минерал ўғитидан фойдаланишнинг самарадорлиғига кўрсатади.

Ўғитлар билан ўтказилган кўпгина тажрибаларнинг натижаларига кўра аммоний сульфат самарадорлиғи бўйича кенг тарқалган азотли ўғитлар аммиак селитраси ва карбамиддан қўлишмайди. Тажриба ва синовларда азотли ўғитларнинг турли хилларини галла, картошка, мўли экинларга барча ўғитлар азотга нисбатан тенг миқдорда солинганда бир хил самарага эга эканлиги аниқланди. Айникса, аммоний сульфатни галла, рапс, гуруч, картошка, кўнбақар, лавлага, полиз экинлари, тарвуз, остига солиш, қўл йиллик ўт ва ўтлоқдаги қўлдиқларни озиклантиришда яхши натижалар бериши кузатилади.

Тошкент давлат аграр университети "Агрохиме ва тупроқшўнослик" кафедраси таъйирлаган тавсияномага асосан аммоний сульфат ўғитидан қўйидагича фойдаланиш мумкин:

Шўлидан 50 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 950 кг/га сульфат аммоний (200 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: экин олдида йиллик меъёрининг 30 фоизи, яъни 285 кг/га (60 кг/га соф азот ҳўлида), унинг қиёш даврида йиллик меъёрининг 35 фоизи, яъни 328 кг/га (69 кг/га соф азот ҳўлида), тўпланиш даврида йиллик меъёрининг 35 фоизи, яъни 337 кг/га (71 кг/га соф азот ҳўлида) қўлланилади.

Картошадан 200 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 835 кг/га сульфат аммоний (175 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: экин билан бирга йиллик меъёр-

нинг 20 фоизи, яъни 162 кг/га (соф азот ҳўлида 35 кг/га), ниқхлар кўйиб қиёш билан йиллик меъёрининг 30 фоизи, яъни 258 кг/га (соф азот ҳўлида 54 кг/га), шўналаш босқичида йиллик меъёрининг 50 фоизи, яъни 415 кг/га (соф азот ҳўлида 87 кг/га) қўлланилади.

Кўллаш усуллари: картошка унинг чиққандан сўнг культиватор орқали ўғитни 10-15 сантиметр чўқурликка, шўна-

лаш босқичида 20-22 сантиметр чўқурликка солиш тавсия этилади.

Помидордан 300 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 715 кг/га сульфат аммоний (150 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: суғориш эгитларини олиш вақтида йиллик меъёрининг 10 фоизи, яъни 75 кг/га (соф азот ҳўлида 15 кг/га), қўчатлар тўтиб кетгандан кейин йиллик меъёрининг 45 фоизи, яъни 320 кг/га (соф азот ҳўлида 67 кг/га), ёппасига ҳосил тўплаш вақтида йиллик меъёрининг 45 фоизи, яъни 320 кг/га (соф азот ҳўлида 68 кг/га) қўлланилади.

Кўллаш муддатлари: помидор қўчати тўтиб кетгандан сўнг қатор ораларида 8-12 сантиметр чўқурликка, ёппасига ҳосил тўплаш вақтида эса ўғитларни 10-15 сантиметр чўқурликка киритиш тавсия этилади.

Карамдан 300 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 855 кг/га сульфат аммоний (180 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: экин олдида йиллик меъёрининг 10 фоизи, яъни 90 кг/га (соф азот ҳўлида 19 кг/га), қўчат тўтиб олгандан сўнг йиллик меъёрининг 45 фоизи, яъни 380 кг/га (соф азот ҳўлида 80 кг/га), карам бошлари ўрай бошлагандан сўнг йиллик меъёрининг 45 фоизи, яъни 385 кг/га (соф азот ҳўлида 81 кг/га) қўлланилади.

Кўллаш усуллари: экин олдида ва қўчат тўтиб олгандан кейин ўғитлар 10-12 сантиметр чўқурликка, карам бошлари ўрак бошлаганда 18-22 сантиметр чўқурликка қўлланилади.

Пиездан 200 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 715 кг/га сульфат аммоний (150 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: пиез 1-2 барг чиқарган вақтида йиллик меъёрининг 50 фоизи, яъни 357 кг/га (соф азот ҳўлида 75 кг/га), пиезбошлар шакллана бошлаганда йиллик меъёрининг 50 фоизи, яъни 358 кг/га (соф азот ҳўлида 75 кг/га) қўлланилади.

Сабзидан 200 ц/га ҳосил олиш учун ўртача 475 кг/га сульфат аммоний (100 кг/га соф азот ҳўлида) тавсия этилади.

Кўллаш муддатлари: май-салар ўтқандан чиқарилгандан сўнг йиллик меъёрининг 50 фоизи, яъни 237 кг/га (соф азот ҳўлида 50 кг/га), илди-мева шакллана бошлаганда йиллик меъёрининг 50 фоизи, яъни 238 кг/га (соф азот ҳўлида 50 кг/га) қўлланилади.

Ушбу минерал ўғит қўшимча озиклантириш (ўғитлаш) мақсадида ҳам қўлланилади. Уни фақат баҳордагина эмас, балки қўзда ҳам солиш мумкин. Чунки аммоний сульфат тупроқнинг юза қисмидан секинлик билан юврилиб кетади. Айникса, ерга сешиб, устидан тупроқ тортиб қўйилганда яхши самара беради.

Сульфат аммоний ўғитининг самарадорлиғи бевосита фосфор, калий ва органик ўғитларни биргаликда ишлатилишига боғлиқ, лекин ўғитни қўллаганда, тупроқ-иқлим шароити ва тупроқ унумдорлиғи ҳисобга олиниши керак.

"Максам-Чирчик" очик акциядорлик жамиятининг ишлаб чиқариш қуввати миқдорларимизни сульфат аммоний минерал ўғитига бўлган талабларини тўла қондира олади ва республикамизнинг барча ҳўдудларига маҳсулотларимизни етказиб бериш имкониятлари мавжуд.

Мурод КАРИМЖОНОВ, "Максам-Чирчик" ОАЖ менежери.

“AGTECH AGRI”

шўба корхонаси фермерларга "Джон Дир" техникаларини тақлиф этади.

Тошкентдаги омборхонадан галла ва шўли ўриш, пахта териш комбайнлари ҳамда ер ҳайдов тракторлари сотилади.

Кафолат муддати 1 йил ҳамда сервис хизмати кўрсатилади.

Маҳсулотлар сертификатланган

Телефонлар (+99871) 244-69-79; 241-02-29 (+99879) 746-10-56 сот. E-mail: info@agtec.uz Манзил: Тошкент ш. Навоий кўчаси 3/75.

Республика рус тили ва адабиёти педагогика институти томонидан 1982 й. Мизраева Нодира Халбаева номига берилган (рўйхат рақами № 232/82) ИВ-1 № 245159 рақами диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинди.

ООО "ALFA ENERGY TRADE" (код по ОКПО 22018176, ИНН 300506469), зарегистрированное отделение государственной регистрации субъектов предпринимательства холмийства М.Улугбекского р-на г.Ташкента, расположенное по адресу: г.Ташкент М.Улугбекский р-н ул.Сайрам 24, ликвидировано (протокол собрания № 3 от 02.06.2010 г.). Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования объявления. Тел.: 127-20-13.

ЧП "INOM OIL EXSPORT IMPORT" (ИНН 301361674) ликвидированного р-на Ташкентской обл. сообщает об изменении формы собственности и реорганизации в ООО "INOM OIL EXSPORT IMPORT", с переводом всех прав и обязательств ЧП "INOM OIL EXSPORT IMPORT" к ООО "INOM OIL EXSPORT IMPORT". Тел.: 348-40-66.

ЧП "AN-SHERZOD" сообщает о переименовании в ООО "AN-SHERZOD".

ООО "BUSINESS PRICE CONSULT" (ИНН 301480051) сообщает о снижении Уставного фонда с 100 000 000 (сто миллионов) сум до 2 000 000 (два миллиона) сум. Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления. Тел.: 927-80-00.

